

In deze rubriek bespreken vier vakgenoten hoe zij omgaan met een actuele kwestie bij het uitoefenen van hun beroep.

Hoe ga je om met traumatische gebeurtenissen?

Een uitvaart organiseren na een zelfdoding, ongeluk of ander heftig sterfgeval kan moeilijk zijn. Vier ondernemers vertellen hoe zij omgaan met traumatische gebeurtenissen.

'Als iemand zichzelf van het leven heeft beroofd kun je niet met de moeder in gesprek'

Jochum Wouda, Yarden & Jochum Wouda, Oosterwolde, Franchisenemer.

"Als iemand omkomt door een onverwachte gebeurtenis, dan heb je geen gemakkelijke ingang bij familie en nabestaanden. Als iemand eerst lang ziek is geweest of op hoge leeftijd is komen te overlijden weten nabestaanden wel hoe ze met een uitvaartondernemer moeten communiceren. Maar als

iemand 's ochtends vrolijk lachend de deur uit is gegaan en 's avonds in een kist terugkomt ligt dat toch net even anders. Daar moet je als ondernemer even doorheen bijten." "Als er zoiets verschrikkelijks gebeurt word ik over het algemeen eerst door de familie, of het ergste geval de politie, ingeseind over wat er aan de hand is. Maar de oriënterende gesprekken die je dan met nabestaanden moet voeren zijn wel echt de moeilijkste. Raar genoeg is er altijd een van de nabestaanden die goed aanspreekbaar is en zich opwerpt als spreekbuis voor de rest. Dat is heel belangrijk. Als iemand zichzelf van het leven heeft beroofd kun je moeilijk meteen met de moeder in gesprek, maar de overledene moet toch opgebaard worden."

'Hou ook je collega's in de gaten'

Yvette van Dorp, Monuta, Lansingerland/Zuidplaspas, franchisenemer

"Ik heb gewerkt bij de Forensische Opsporing van de Politie Rotterdam Rijnmond, daar heb ik wel wat heftige dingen gezien en meegemaakt. Als een lichaam door een tragisch ongeluk of iets dergelijks niet meer intact is, dan is het belangrijkste dat de nabestaanden toch afscheid kunnen nemen. Daarom is het

belangrijk om een lichaam ondanks alle verwondingen toch pieteitsvol op te baren. Wat ik in mijn tijd bij de politie wel heb gemerkt is dat de gemiddelde hulpverlener vaak niet is voorbereid op de ernst van de situatie. Ernstige dingen komen vaak onverwacht. Het is dan ook belangrijk dat collega's elkaar ondersteunen. Hou elkaar in de gaten om te zien of iemand de gebeurtenissen een plekje kan geven. Even tijd nemen om het verhaal van die collega aan te horen is vaak al genoeg. Collega's hebben vaak maar een half woord nodig. Schroom als uitvaartondernemer dan ook niet om een uitvaart over te dragen als je het niet aankunt. Een familie zal het je echt niet kwalijk nemen wanneer iemand anders hen begeleidt en is vaak beter af bij een collega die wat minder betrokken is. Aan stoere jongens die koste wat kost zo'n uitvaart willen uitvoeren hebben nabestaanden ook niks."

'Met wie deel je dit soort ervaringen als je geen directe collega's hebt?'

Valance Vos, Vos Uitvaart & Marva Uitvaartzorg, regio het Gooi, eigenaar en uitvaartverzorgster

"Wanneer wij bij nabestaanden komen die net een traumatisch overlijden te verwerken hebben gekregen, dan tasten wij in een eerste gesprek vooral af of ze beseffen wat er besproken wordt. Onze ervaring leert dat je beter meerdere malen bij hen langs kunt gaan. Zo kun

je het bespreken en regelen van de uitvaart opdelen in kleine, overzichtelijke delen. Nabestaanden hebben bijvoorbeeld net het slechte nieuws gehoord van de politie en verkeren nog in een staat van verdoving. Dan is het belangrijk om goed aan te voelen wat er speelt. Zeker als er bijvoorbeeld in het geval van zelfdoding soms al jaren van hulpverlening aan vooraf zijn gegaan. Dan kunnen er schuldgevoelens naar boven komen waardoor rouwen heel complex wordt. Ik ben met het vak opgegroeid. Het feit dat je het met elkaar kunt delen binnen een familiebedrijf maakte voor mij ook duidelijk dat dit voor veel kleine ondernemers misschien wel een gemis zou kunnen zijn. Met wie deel je dit soort ervaringen als je geen directe collega's hebt die zich in jouw werk kunnen verplaatsen of als je thuis hier niet in detail over kunt praten?"

'Als uitvaartondernemer moet je openstaan voor heftige emoties'

Jacob de Vries, Uitvaartverzorging Jacob de Vries, Britsum, eigenaar

"Toen ik net begon in het vak werd ik meteen geconfronteerd met een aantal zelfdodingen. Zo ben ik er dus meteen achter gekomen dat het vooral belangrijk is om je rust te bewaren in zulke gevallen. Als er iets traumatisch gebeurd is verloopt het eerste contact vaak ook niet met de directe nabestaanden zelf. Het is

belangrijk om dat gewoon te respecteren. Mensen die net plotseling een dierbare verloren zijn, zijn meestal behoorlijk uit het lood geslagen. Daar moet je niet meteen bovenop willen zitten." "Een tijd terug hadden we hier in Friesland een geval van een meisje dat voor een trein was gesprongen. Achteraf bleek dat ze alles had opgeschreven waar ze mee zat. Daar heb ik toen wel een traan om gelaten. Dat is ook belangrijk, nabestaanden willen die emoties vaak ook delen. Daar moet je als uitvaartondernemer voor open staan. Emotie hoort bij het vak van uitvaartondernemer. Het werk moet je blijven raken, anders wordt het snel routine vrees ik. Maar als je tijdens een uitvaart zelf gaat staan huilen dan hebben nabestaanden daar ook niks aan, dus je moet het wel een plekje kunnen geven. Na een heftige uitvaart zet ik thuis altijd orgelmuziek op, als mens haal ik daar heel veel uit."